

Tala film, tala liv

Sensus arbetar sedan flera år med en metod som heter Tala film, tala liv. Den har bland annat erbjudits besökare på Göteborgs filmfestival och metoden går ut på att deltagarna ser en film tillsammans och sedan pratar om sina upplevelser. Men – och det här är viktigt – deltagarna recenserar inte filmen med omdömen som bra eller dålig. Utan de pratar om handlingen och om karaktärerna och vilka tankar de föder. Vi pratar alltså innehåll mer än filmteknik, skådespelarinsatser och duktiga regissörer. Vi pratar helt enkelt om livets viktiga frågor. Det som Sensus brukar kalla livsfrågor.

JAG HAR HÖRT talas om Tala film, tala liv många gånger och eftersom jag är intresserad av film och ser mycket film så har jag tänkt att det verkar vara en intressant metod. Men jag har aldrig provat den på riktigt.

För några veckor sedan såg jag filmen *Tjenare kungen* på TV. Det är en film som skulle kunna avfärdas som en klyschig bagatell men den berörde mig på riktigt. Den handlar om Göteborg – en stad jag bott i, den handlar om att vara uppväxt i en småstad och bara längta därifrån och den handlar om att vara tjej och vilja förverkliga en dröm. Ja, det fanns många beröringspunkter i den filmen.

JAG INSÅG VERKLIGEN vad vanligt det är att vi efter att ha sett en film faller en recension och då handlar det om snabba omdömen om filmens kvaliteter och att det sättet att prata film är väldigt begränsande. För även en bagatell till film kan inbjuda till samtal och vidga upplevelsen av en film. Kombinationen film och samtal berör.

Ta chansen att prova metoden Tala film, tala liv om ni får chansen. Ring Sensus, de kan berätta mer om metoden.

REDAKTÖREN

ANGELIKA SANDAHL
angelika.sandahl@sensus.se
08-727 17 55

FOTO: JENS BÄCKSTRÖM

Ros-Mari Westerlund Nilsson, i lila klänning, leder verksamheten för döva i Luleå.

Här får teckenspråk ta plats

Varje måndag träffas en grupp döva och dövblinda i Kyrkan hus i Luleå för att umgås på teckenspråk. Ros-Mari Westerlund Nilsson är ledare. Hon är hörande men har teckenspråk som sitt modersmål eftersom båda föräldrarna var döva.

De brukar vara ett 20-tal personer som i kyrkans och Sensus regi samlas för att ta del av föredrag, fika och uppmjukningspass. Just den här måndagen står det dessutom frågesport och dans på programmet. En av deltagarna är Ros-Maris mamma. Hon har varit med om den stora förändringen från barndomen när teckenspråk var något som sågs med oblidiga ögon till nu när teckenspråk blir mer och mer accepterat och är ett eget språk.

– Det är lätt att bli isolerad som döv så därför är den här verksamheten jätteviktig, säger Hans Bäck, en av deltagarna. Han är dessutom aktiv förkämpe för dövas rättigheter.

HANS MINNS TIDEN när teckenspråk var något som bara fick talas i skolan medan man annars skulle försöka ljuda. Striden om teckenspråket vanns egentligen inte förrän 1981 när det svenska teckenspråket erkändes som de dövas officiella språk. Idag, från 1 juli 2009, har det samma status som ett minoritetsspråk men Hans kämpar fortfarande. Nu gäller det att få

fler utbildade teckentolkare. Det är absolut nödvändigt för att de döva ska kunna ta en plats i samhället.

ROS-MARI brukar ha ett tema på de olika träffarna. Men oavsett vilket tema det är så innehåller varje träff en runda när samtliga deltagare får berätta hur man mår och reflektera över något aktuellt. Idag är det svininfluensan. Alla samtal förs på teckenspråk.

– Det finns en stor okunskap i och om teckenspråk, säger Ros-Mari. Det är ett eget språk med en egen grammatik och det är det många som inte vet. Jag kommer ihåg känslan av skam som var förknippat med teckenspråk när jag var ung. Idag är skammen så gott som borta men de allra flesta i vårt samhälle är inte teckenspråkskunniga och det ger i sig en isolering för teckenspråkiga döva och dövblinda.

Ros-Mari och gruppen vill fortsätta sin verksamhet och drömmer om att kunna utvidga sina lokaler så att de ska kunna ha flera olika verksamheter på gång samtidigt.

Känslofylld föreställning om Bobby

De flesta svenskar minns den tioårige Bobby som 2006 anmäldes försvunnen utanför ett köpcentrum i Göteborg. Det visade sig senare att han redan låg död i en sjö och att han hade lämnats där av sin mamma och styvpappa. Bobby hade utsatts för en långvarig tortyr som till sist tog hans liv.

FALLET BERÖRDE stora delar av Sverige. En av dem som har haft svårt att släppa Bobby är Svante Grogarn, regissör.

– Händelsen i sig samt omständigheterna gjorde ett djupt intryck på mig. Det blev helt nödvändigt för mig att ta tag i detta ämnesområde, säger Svante.

I januari i år hade Requim för Bobby premiär i Sundsvall. En musikföreställning där Svante står för regi, scenografi, ljus, sångtexter och produktion. De tre

medverkande sångarna, Susanne Lind, Åsa Grogarn Sol och Karin Lindqvist spelar uniformerade poliser som sjunger gregoriansk traditionell musik med nyskrivna texter på svenska blandat med nordisk folkmusik. Resultatet är oerhört starkt.

Efter föreställningen erbjuds publiken att stanna kvar och om arrangören önskar kan ett möte med regissör och en inbjuden samtalsledare arrangeras. Så var

det i Göteborg där Sensus var medarrangör och föreställningen bland annat gavs i Domkyrkan.

– Föreställningen har kommit att handla om alla barn – sköra och heliga och skyddslösa och det obegripliga i att utsätta barn för våld, säger Svante Grogarn.

Samtalet som vi är med på efter föreställningen kommer också att handla om barns utsatthet och om våra egna till-

kortakommanden som föräldrar och om de kränkningar som vi alla bevittnar men där vi inte agerar. Föreställningen öppnar lusten att prata och samtalet efteråt känns nödvändigt.

Föreställningen är förresten tillägnad alla barn som utsätts för våld och alla vuxna som kan förhindra det.

Beställning av föreställningen eller frågor om Requim för Bobby besvaras på producent@grogarn.com

FOTO: WWW.DAVIDENAR.SE

Vill ni veta hur La Fleur fatale låter så gå in på myspace.com/laflourfataletheband

La Fleur Fatale är på väg

Det går bra för La Fleur Fatale just nu. De är precis hemkomna från ännu en turné i Tyskland, har släppt ett nytt album, Silent revolution, och för några veckor sedan satt de i TV4s morgonsoffa och fick berätta om sina framgångar.

La Fleur Fatales medlemmar kommer alla från Åtvidaberg och har spelat ihop sen de var 13 år och med TBV/Sensus sedan 90-talet. Men det lossnade ordentligt först för två år sedan när de bildade det nya bandet.

– Just vi fyra har spelat ihop i nio år. Vi höll länge på och turnerade under andra namn på en massa festivaler och spelningar men det blev liksom aldrig något, säger Alexander som sjunger och spelar bas i bandet.

Men 2007 kom en ny manager, Papa Bear, in i bilden och med nytt namn och nya låtar så lossnade det. Eller som de säger. Vi blev lite äldre och har bättre låtar och texter nu.

– Vi har en duktig manager med ett stort kontaktnät. Överhuvudtaget har vi

hittat bra folk som vi samarbetar med när det gäller marknadsföring och sen så sprider det sig snabbt att vi låter bra. Vi ser ju på Myspace att det är många som är intresserade av oss, säger Alexander.

Förra sommaren var de på turné i England och innan dess har de varit både i Tyskland och i Holland. Nu vill de till USA.

– Tittar man på nedladdningen från Myspace så ser man att 80% av nedladdningarna kommer därifrån, säger Alexander.

La Fleur Fatale spelar en musik med rötter i 60-talet men med en egen stil och består förutom Alexander av Joakim på gitarr, David på piano och Kristian på trummor.

Det svåra är egentligen att få ihop alla delar i livet. Alla medlemmar har andra jobb utöver musiken. Alexander jobbar just nu på Sensus och är dessutom nybliven pappa. De är fortfarande ett Sensus-band men har skaffat en egen spellokal som ligger i anslutning till Sensus lokaler.

Vad har ni för råd till andra band som vill slå igenom?

– Ha tålmod.

Svenska kyrkans sociala roll och ansvarstagande

Rättighetsbaserat arbetssätt är ett nytt begrepp för många. Men när Svenska kyrkan och Sensus inbjöd till heldagseminarier om mänskliga rättigheter och ett rättighetsbaserat arbete var intresset stort. Det blev tre välbesökta seminarier i Härnösand, Göteborg och Västerås.

SENSUS studieförbund och Kyrkokansliet driver tillsammans projektet Svenska kyrkans sociala roll och ansvarstagande i samhället. Syftet är bland annat att hjälpa församlingarna att fundera över hur de ser på sin sociala roll och sitt ansvar i närsamhället. De tre seminarierna ingick i det arbetet. De vände sig till diakonimedarbetare och övriga som är intresserade av diakonalt arbete i Svenska kyrkan.

Att arbeta rättighetsbaserat handlar i grunden om vilken syn man har på sina medmänniskor. Tror vi att människor är kapabla att själva hålla i rodet och styra sina liv eller vill vi hjälpa och ta hand om. Det senare sättet är nog så vanligt i många sammanhang där man möter människor i nöd. Under dagarna fick deltagarna fundera över metoder som ger människor möjlighet att styra sina egna liv.

SAMTLIGA heldagsseminarier inleddes med att Jesper Hansén från Fonden för

Jesper Hansén, generalsekreterare för Fonden för mänskliga rättigheter, var en av talarerna på seminariet om rättighetsbaserat arbete i församlingarna.

mänskliga rättigheter gav en grundläggande föreläsning om vad begreppet Mänskliga rättigheter står för och hur de tillkommit. Deltagarna fick bland annat fundera över vilka rättigheter som är viktigast. Det är naturligtvis omöjligt eftersom alla rättigheter är inbördes beroende av varandra men diskussionen är intressant och i Göteborg röstades det på rätten till liv och rätten till hälsa som två av de viktigaste.

Eftermiddagen ägnades åt gruppsamtal och arbete kring olika fall. Hur kan kyrkan främja den enskilda människans förmåga och inflytande i frågor som rör hennes eget liv? Slutligen fick

var och en arbeta enskilt med frågan om vilka styrkor, svagheter, möjligheter och hot var och en ser med att arbeta mer rättighetsbaserat.

När det gäller vårt arbete ute i världen har vi länge talat om hjälp till självhjälp men vårt diakonala arbete i Sverige har mer blivit en fråga om att ta hand om. Det här tycket jag är intressant att titta på, sa Peter Andersson som arbetar med internationella frågor på Göteborgs stift och en av deltagarna på seminariet i Göteborg.

Erfarenheterna från dagarna och från hela projektet kommer att spridas till alla församlingar i Svenska kyrkan.

Nu finns Sensus multireligiösa almanacka 2010

För sjätte året i rad ger Sensus studieförbund ut en multireligiös almanacka. Den är ett bra redskap för alla som vill lära sig mer om olika religioner och hur de påverkar såväl vardag som fest för många människor i Sverige. Den är också ett bra redskap för dig som i ditt arbete kommer i kontakt med olika kulturer och religioner, i Sverige så väl som på

andra platser.

Multireligiösa almanackan är en unik väggalmanacka med ett omfattande faktamaterial om sex världsreligioner i dagens Sverige. Här hittar du de viktigaste högtiderna inom islam, buddhism, kristendom, sikhism, judendom och hinduism. Du får också veta hur och varför de olika högtiderna firas samt lära dig mer om de olika

religionerna i Sverige. Almanackan tar även upp en rad olika nyårsfränder som persiskt, kinesiskt och tibetanskt nyår.

Pris: 1-9 ex 140 kr/st (inklusive porto och expeditonsavgift)
Över 10 ex 120 kr/st
Över 100 ex 100 kr/st
Över 1000 ex – begär offert
Beställ den genom att gå in på Sensus hemsida, www.sensus.se

Många nya certifierade ledare i Västra Sverige

I november var det ledarseminarium i Borås. Då var det också en rekordstor grupp Sensusledare som certifierades. De hyllades med trumpetfanfar och fick ta emot certifikat som visar att de är väldigt bra ledare som har något extra.

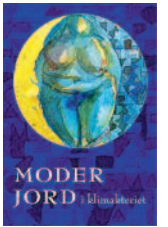
Sensus har ungefär 12000 ledare runt om i Sverige. Som en del i Sensus ledarut-

vecklingsprogram erbjuds varje år några av de bästa att få bli certifierade. Genom samtal i små grupper och en skriftlig del med egna reflektioner får ledarna reda ut hur de ser på sin roll och sin uppgift som ledare. Klarar de sig – och det brukar alla göra – så blir man certifierad. I Västra Sverige samlar man ihop alla årets certifierade ledare till en gemensam festlig ceremoni i samband med det årliga

ledarseminariet. I år var det 24 stycken som hade certifierats och 21 av dem var med på scenen i Borås. Vi frågade Christer Almquist, som under flera år har hållit i Västra Sveriges ledarcertifieringar: Vad utmärker en bra Sensusledare? – Det är de som lyckas få deltagarna att känna lycka över att de är med på just den här kursen, svarade Christer. Vi gratulerar alla certifierade ledare.

Moder Jord i klimakteriet – om klimatkrisen, hot och hopp

Boken *Moder Jord i klimakteriet – om klimatkrisen, hot och hopp* är utgiven av Arcus förlag och Kvinnor i Svenska kyrkan. Den kom 2008 och går att beställa via www.arcus.se. Nu har Sensus tillsammans med Kerstin Bergman och Birgitta Nyrinder tagit fram en handledning som stöd för samtalet om boken.

Boken vill uppmana till ett nytänkande om hur vi kan komma till rätta med de klimatproblem som västerländsk livsstil orsakar. Tolv kvinnor delar med sig av sin tankar om klimatdebatten. Kontakta Sensus på din ort för att få del av handledningen.

Att vara vald med förtroende Samtalsmaterial för förtroendevalda

Att vara vald med förtroende är ett material till stöd för lokala studiecirklar för nyvalda och omvalda förtroendevalda i kyrkoråd och kyrkonämnder. Materialet består av tio avsnitt. Sju avsnitt berör de förtroendevaldas uppdrag och arbetsformer och tre avsnitt behandlar ämnesområden med stor aktualitet i Svenska kyrkans församlingar; Idealitet, Hållbar utveckling och Internationella frågor. Materialet anknuter i första hand till tre böcker men utöver dem finns det hänvisningar till annan litteratur för fördjupning. Materialet har tagits fram av Carina Öjermo, Jan-Erik Alfredsson och Ingrid Kåwe. Kontakta Sensus på din ort för att beställa materialet.

Världens kurs

Vill du förändra världen? Bra. Det gör du redan. Medvetet eller omedvetet. Du träffar andra människor, du köper saker, du gör saker. Världens kurs vill hjälpa till att se sambanden mellan det lokala och det globala.

Världens kurs är ett nytt studiematerialskoncept som Sensus tagit fram i samarbete med Svenska kyrkan. Världens kurs är ett redskap att börja, eller fortsätta, diskussionen om min egen och om församlingens och kyrkans roll i vår globala tillvaro.

Först ut är Världens kurs, grund. Grundkursen är övergripande och passar de flesta som är nyfikna på världen. Så småningom kommer även fördjupningsmaterial. Materialet är nedladdningsbart från www.varldenskurs.se. Kontakta ditt lokala Sensuskontor för hjälp att komma igång.

Presentations- övningar

Många av er ledare möter ofta nya grupper och det gäller då att skapa en positiv stämning i gruppen och få deltagarna att lära känna varandra. Till ledarens hjälp finns det en rad övningar som hjälper till.

Sensus ledarutvecklingsprogram, Sensuspedagogen, innehåller några sådana övningar och det är från den som vi har lånat våra metodtips.

MÄNSKLIIG BINGO: Ge varje deltagare ett A4 papper med en tabell med 3x5 rutor. I varje ruta har du skrivit en egenskap som exempelvis: Tycker om att sticka, Har varit i Italien eller Sjunger i duschen. Varje deltagare får ett likadant papper och samtliga går sedan runt och ställer frågor till varandra. När man hittar någon som har en egenskap som står i en ruta så kryssar man rutan med den hittade egenskapen. Den som först har fyllt sitt papper ropar: Bingo.

PERSONLIGT PUSSEL: Varje deltagare ritar ett pussel där varje bit representerar någonting som är en del av "mig". Det kan vara mamma, arbetskamrat, musiker, skidåkare, Amnestymedlem mm. En del bitar kan var stora – andra väldigt små. Pusslet handlar bara om den deltagaren och varje person bestämmer själv hur många bitar pusslet ska innehålla. Sedan berättar deltagarna för varandra om sitt pussel.

Nytt för Sensus ledare utkommer med fyra nummer per år. Upplagan är ca 15 000 ex.

Nytt för Sensus ledare utges av Sensus studieförbund

Hemsida: www.sensus.se

Postadress: Box 1058,
101 39 Stockholm

Besöksadress: Klara södra kyrkogata 1, 111 52 Stockholm
Fax: 08-796 93 20

Redaktör: Angelika Sandahl
08-727 17 55

angelika.sandahl@sensus.se

Ansvarig utgivare:
Michael Ekdahl

Formgivning:
grafiska ateljén/Berling Press AB
Tryck: V-TAB, Örebro

Folkbildning för vår tid

INLÄGGET

Sensus har fått en ny regionchef i Östergötland-Norra Småland. Cecilia Halldner började jobba den 1 december. Här berättar hon varför hon antagit utmaningen att jobba med folkbildning i Sensus.

Det råder inte någon brist på utbildningsmöjligheter i dagens samhälle. Det finns på alla nivåer och många intressenter tävlar med varandra om kursdeltagarna. Samtidigt ökar antalet människor som riskerar att hamna vid sidan av samhället och många människor har behov av att finna nya mötesplatser och nya verksamheter. Det gäller alla åldrar. Ett vidgat perspektiv och en meningsfull

frid är ett andningshål för många människor. Där behövs Sensus.

Jag anser att Sensus arbete blir allt viktigare i framtiden men då måste vi reagera snabbt och kunna svara mot uttalade behov och vi måste framför allt utgå från människan, hennes situation och önskemål.

Vi behöver nå ut till olika grupper i samhället om vad vi kan erbjuda och vilket värde det finns i vår verksamhet. Och naturligtvis måste vi även utveckla samarbetet med medlemsorganisationerna.

Att få arbeta i en organisation som har en lång och stolt historia och som samtidigt fortsätter att utveckla nya

CECILIA HALLDNER

Ny regionchef i Östergötland-Norra Småland
cecilia.halldner@sensus.se

verksamhetsformer för både befintliga organisationer och nya grupper är ett mycket spännande uppdrag.

Jag ser fram emot att tillsammans med alla duktiga medarbetare få fortsätta Sensus angelägna arbete inom folkbildningen. Eller kanske mer riktigt idag – "folkbildande verksamhet".

UTBILDNINGAR

Kontakta ditt Sensuskontor om du vill ha mer information eller anmäla dig till någon av de utbildningar som presenteras här.

Ledarintroduktioner

Genomförs löpande för dig som är ny ledare eller behöver en uppdatering. Kontakta din kontakt på Sensus för en introduktion. En ledarintroduktion brukar innehålla passen: Att vara ledare i Sensus, Vad är folkbildning, Sensus organisation och Vision och programförklaring

Sensuspedagogen

Sensus grundläggande ledarutbildning heter Sensuspedagogen. Du har stor glädje av Sensuspedagogen även om du redan varit ledare ett tag hos oss.

UPPSALA-HÄRNÖSAND

- Ledarintroduktion den 22 mars 2010 i Uppsala.

SKÅNE-BLEKINGE

- Sensuspedagogen kommer att hållas i Malmö i januari. Exakt tid är ännu inte bestämd. Kontakta Linn Björklund på Sensus i Helsingborg för mer information, 042-26 96 96.

VÄSTRA SVERIGE

- Ledarintroduktioner genomförs kontinuerligt. Kontakta ditt lokala Sensuskontor.

- Sensuspedagogen genomförs i Borås den 12-13 februari. Anmälan senast 15 januari. Övriga kontor i regionen genomför Sensuspedagogen i mitten av mars.

SMÅLAND-ÖLAND

- Introduktioner genomförs löpande.
- Sensuspedagogen genomförs med internat i Växjötrakten den 24-25 april 2010.
- den 3 december i samband med julbord så certifierar Småland-Öland flera ledare

STOCKHOLM-GOTLAND

- Ledarintroduktion onsdag den 27 januari och tisdag 23 mars i Stockholm i Medborgarhuset på Medborgaplatsen 4 på Södermalm, sal 401 kl 17-19 (te/kaffe och macka ingår). Kontakta Sensus i Stockholm för mer information.
- I Stockholm-Gotland är Sensuspedagogen en tredelad utbildning: Pedagogisk grundsyn, Gruppen och Ledaren. Det är bra om du går alla delar på en termin och börjar med Pedagogisk grundsyn. Om du missar en del går det bra att komplettera terminen efter. Sensuspedagogen

Stockholm i Medborgarhuset, Medborgaplatsen 4, Södermalm, sal 402 kl 16-20: del 1 Pedagogisk grundsyn torsdag 11 mars, del 2 Gruppen tisdag 13 april, del 3 Ledaren måndag 26 april. Anmälan senast en vecka före kursstart till stockholm-gotland@sensus.se eller 08-615 57 00. Kontaktperson: Lena Rydhäll: 08-615 57 88 Avgift: 800 kronor inkl kaffe och middag, gratis för Sensus ledare. Om du inte kommer till utbildningen och inte heller meddelar frånvaro debiteras avgiften.

- På Gotland genomförs del 2 och 3 av Sensuspedagogen under våren. Anmälan till Sensus 0498-21 88 55 eller 0498-24 30 25. Lokal meddelas senare. Del 2 Gruppen måndag den 15 februari 2010 klockan 17.30-21.30, del 3 Ledaren måndag 17 maj 2010 klockan 17.30-21.30

NORRA NORRLAND

- Sensuspedagogen i Umeå på Strömbäck den 26 februari 2010. Ring Eva Aldrin om ni har frågor 0911-23 91 08.
- Sensuspedagogen i Skellefteå den 7 maj 2010. Ring Eva Aldrin om du har frågor 0911-23 91 08.

Vill du jobba i Sensus?

ÄR DU INTRESSERAD av att arbeta i Sensus studieförbund? Gör en intresseanmälan på Sensus hemsida www.sensus.se under rubriken Om Sensus. Så kan våra rekryterare hitta dig när en ledig tjänst uppstår.